

NATUUR IN EN OM WESTZAAN - FRED EERENBERG

Ekster verdient meer waardering

Er zijn vogelaars die van mening zijn dat eksters etterbakken zijn. Ze eten jonge vogeltjes op en bovendien krijsen ze. In de 18e eeuw was er een Italiaanse componist, Rossini, die een opera naar de 'diefachtige' ekster vernoemde. Die hebberrigheid van de ekster komt trouwens alleen voor bij onervaren jongen. Ik wil op deze plaats in De Wessaner een pleidooi houden voor deze bijzondere vogel. Eksters zingen niet alleen onverwacht mooi, ze hebben in goed licht ook een onverwacht, schitterend kleurenpalet. De ekster (*Pica Pica*) is overwegend zwart, met een witte buik, witte schoudervlekken en bijna geheel witte handvleugels, die alleen goed zichtbaar zijn in de vlucht. Hij heeft een superlange staart, een stevige donkere snavel en donkere poten.

Eten eksters echt jongen op? Dat doen ze heel weinig. Het probleem is dat ze het open en bloot en met veel stampij doen. Vaker eten ze insecten, spinnen, rupsen en wormen, in de winter aangevuld met zaden, vruchten, brood en etenresten van mensen. Het zijn echte aaseters. Ze ruiken dode dieren en ruimen ze op. Ook zie je ze wel eens op schapen of koeien zitten. Dan pikken ze parasieten van hun rug en nek. Het schaap is blij als een ekster zijn parasieten oppeuzelt.

Tuinvogels trekken zich geen fluit aan van eksters. Als ze dat deden, konden ze nergens meer broeden, want overal zijn dieren die eieren of jonge vogels eten. Met veel tuinvogels gaat het juist ontzettend goed! De pimpelmezen, roodborsten, vinken en groenlingen van deze wereld gaan weer als een speer.

Eksters zijn belachelijk slim. Als één van de weinige diersoorten doorstaan ze de 'spiegelproef'. Dat bete-

kent dat ze zichzelf herkennen in een spiegel en dus een vorm van zelfbewustzijn hebben. Bij de proef wordt de vogel met een stip op zijn kop voor een spiegel gezet. Raakt hij de stip aan, dan snapt hij dat hij zichzelf ziet. Mensen doen dit vanaf hun tweede jaar. Mensapen, dolfinen en Aziatische olifanten slagen er ook in. En eksters dus ook!

Wat blijkt, er zijn steeds minder eksters. Ze worden jaarlijks geteld en het blijkt dat hun aantal sinds 1980 is gehalveerd. Het eksterleven is niet

altijd makkelijk. Ze vinden de dood in klauwen van haviken of bosuilen of soms door de hagel van de jager. Daarbij zijn hun grote, overkapte nesten gewild bij kraaien, torenvalken, ransuilen en zelfs eekhoorns. Vaak beginnen ze in december al met takken te rommelen en het is echt rottig als maandenlange inspanningen dan resulteren in een afgepakt nest.

